

[Inger Merete Nordentoft.]

ønsket af Hensyn til de forskellige Evner, Børnene er udstyret med. Men vi, som arbejder i Skolen, ved, at Skellet trækkes ikke alene efter Børnenes Evner og Anlæg, men ogsaa efter deres Forældres økonomiske Kaar.

Og ser vi paa Forholdet mellem den højere Skole og Folkeskolen, da bliver dette endnu mere grelt. Derfor kan man ikke med fuld Ret sige, at vor Skole er en gennemført, en virkelig demokratisk Skole, men den kan blive det.

Heller ikke hvad Indholdet angaar, er vor Skole fuldt ud demokratisk. Derfor har man fra flere Sider — og efterhaanden med Tilslutning fra alle Sider — ønsket at faa en Forsøgsskole. En foreløbig Plan over en Forsøgsskole i Tilknytning til Børnehave og Smaabørns- og Folkeskoleseminarium ude paa den tyske Skole i Emdrup ligger i Ministeriet, og vi er mange, der haaber paa, at der snart maa blive nedsat en Kommission, der kan udarbejde Planerne i Enkeltheder, selv om det ikke bliver med den Bygning som Ramme.

Om en Forsøgsskole siger den højtærede Undervisningsminister — jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til at citere —:

„Om vi bør have en fuldstændig Forsøgsskole, ved jeg ikke rigtigt, men at der prøves nye Metoder, vil vist alle Lærere billige, og at det sker, er ikke noget nyt. Men jeg er en Smule bange for, at man gennem én stor Forsøgsskole vil forsøge at paatrykke alle en bestemt Undervisningsmetode, hvorved man altsaa fratager Lærerne den Metodefrihed, der har haft saa væsentlig Betydning for vor Skoles Udvikling, idet der i al Stillefærdighed er blevet prøvet og indført meget nyt i Undervisningen.“

Den højtærede Undervisningsminister udtrykker saaledes sin Angst for, at een stor Forsøgsskole — jeg vil ogsaa hellere have flere — skal komme til at paatrykke alle en bestemt Undervisningsform. Det vil en Forsøgsskole aldrig kunne komme til, den maa altid blive en Understregning af Friheden til at gaa sine egne Veje, naar de tjener Barnet og Samfundet til gode. Derimod er der ingen Tvivl om, at de stærkt standardiserede Undervisningsmetoder ved Seminariernes Øvelsesskoler kan paatrykke alle bestemte Undervisningsmetoder og gør det. Heri maa en af Aarsagerne til, at der foregaar saa forholdsvis faa og spredte Forsøg i Folkeskolen, ses. En anden væsentlig Aarsag er Lærernes daarlige økonomiske Kaar, der til Skade for Skolen tvinger dem til at have to Erhverv og derfor ikke levner dem

Tid til at gøre pædagogisk Pionerarbejde. Derfor skal der ogsaa vises de Lærere, der trods alle Vanskeligheder arbejder paa at videreføre Skolens Udvikling og ikke overlader dette Arbejde til Lovgivningsmagt og Administration alene, al mulig Ære; men endnu vigtigere er det at yde dem Støtte i deres betydningsfulde Arbejde, og det gør man ikke, hvis man blot konstaterer, at der i al Stillefærdighed er blevet prøvet og indført meget nyt i Undervisningen.

For at Forsøgene skal kunne gennemføres effektivt, maa de gøres i Fællesskab af et interesseret Lærerkollegium, de maa gøres i en egnet Atmosfære og ikke i en Skole, hvor der ellers arbejdes efter andre Principper, de maa gøres under Kontrol, ikke af Kolleger og overordnede uden Forudsætninger herfor, men af et Raad af interesserede sagkyndige, og fremfor alt under videnskabelig Kontrol.

Derfor er det en Betingelse for Gennemførelsen af et virkelig betydningsfuldt Forsøgsarbejde inden for den danske Skole, at der snarest muligt oprettes et pædagogisk-psykologisk Institut under Københavns Universitet. Der ligger mange Opgaver og venter paa dette Institut, men en af de vigtigste er Samarbejde med Lærerstandens gennem dens Organisationer og Samarbejde med Forsøgslærere gennem aktivt Tilsyn i Form af Vejledning og positiv Hjælp, baade under Udarbejdelsen af de Retningslinier, hvorefter Forsøgene skal afholdes, og under Udarbejdelsen af Undervisningsmaterialet og endelig under Kontrollen med Resultaterne.

Saadanne Institutter findes i rigeligt Maal i Amerika, men ogsaa i England finder vi dem og i et lille Land som Schweiz, hvor det kendte Jean Jacques Rousseau-Institut trækker Pædagoger fra Alverdens Lande til Genève, hvor de har Lejlighed til at se de pædagogiske Tanker omsat i Forsøgsskolerne.

Et saadant Institut er en nødvendig Hjælp til den danske Skole i dens Arbejde for at holde Trit med Udlandets Skoler. Jeg er nemlig ikke enig med den højtærede Undervisningsminister, naar han udtaler: man kan nemlig ikke med Sandhed sige, at den danske Skole er bagefter i Udviklingen. Der er sket noget ude i Verden i de sidste 6 Aar, ogsaa paa Skolens Omraade: England har f. Eks. under Krigen vedtaget en Skolelov, der er traadt i Kraft 1. April i Aar, en Lov, hvorefter Undervisningspligten udvides til at blive 10-aarig og saaledes, at den gaar fra det femte til det femtende Aar, og det er blevet bebudet, at den fra 1948 skal gaa til det sekstende Aar. Desuden